

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд за придобиване на
образователна и научна степен „доктор”

Тема на дисертационния труд: „Визуализирана методика за начално обучение по конен спорт”

Автор на дисертационния труд: гл. ас. Юри Динев Вълев

Научен ръководител: доц. Иван Борисов Ачкаканов, дн

Рецензент: професор Димитър Танев Кайков, дн

Гл. ас. Юри Динев Вълев е роден през 1960 година. През 1985 г. завършва НСА „В. Левски” (ВИФ „Г. Димитров”). През периода от 1988 г. до 2012 г. завършва осем съдийски квалификационни курсове по конен спорт във Франция, Германия, Италия, Швейцария, Беларус и Румъния. Бил е състезател по конен спорт, печелил е призови места. Гл. ас. Вълев е майстор на спорта и треньор по конен спорт. Председател е на съдийската и треньорската комисия при БФКС, член на УС. Преподавател (гл. асистент) е в НСА „В. Левски” по конен спорт.

Гл. ас. Юри Вълев е зачислен на докторантура през 2011 г. и отчислен през 2014 г. На 26.06.2014 год. еднократно подсиленият научен колегиум на катедра „Технически и ледени спортове” провежда заседание, на което докторантът представя и успешно защитава дисертационния си труд. Той е допуснат до официална защита пред научно жури.

Предложеният за рецензиране дисертационен труд на тема „Визуална методика за начално обучение по конен спорт” е съставен в обем от 160 страници, 53 таблици, 15 фигури и библиографска справка от 90 източника, от които 31 на кирилица, 37 на латиница и 22 интернет страници. Изследователската работа на гл. ас. Вълев по усъвършенстване методиката за началното обучение по конен спорт със съвременни високонадеждни визуални методи е обемна, а разгледаните проблеми в дисертационния труд са много актуални и значими. Актуалността на научно-приложните проблеми се определя от навлизането на нови модерни технологии в обучението, с които значително се повишава неговата ефективност. Значимостта на изследваните проблеми е свързана със създаването на възможност за по-пълноценно обучение по конен спорт в домашни условия и на терен с приложение на дигитална техника с мултимедийна презентация.

Дисертационният труд е структуриран в четири глави: 1) Постановка на въпроса; 2) Цел, задачи, методика и организация; 3) Резултати и анализ; 4) Изводи и препоръки. Накрая на труда са включени библиографията и шест приложения.

Положителна оценка следва да се даде на първата глава на дисертационния труд „Постановка на въпроса”, където в логическа връзка се разглеждат четири въпроса: 1) Характеристика на конния спорт; 2) Въведение в педагогическите аспекти на обучението; 3) Иновативни методи и средства за съвременно обучение и 4) Обзор на обучението по конен спорт в страната и чужбина. Накрая на теоретичната част е изведена работната хипотеза. Конният спорт се разглежда като особен вид спорт, където ездачът и конят представляват сложна, динамична, детерминирана система. Разглеждани са някои педагогически аспекти на конния спорт, анализирани са важни за обучението по конен спорт теории за ученето като „теория на бихевиоризма”, „когнитивна теория” и „конструктивна теория”. Определено място в разработването на авторската концепция и създаване на визуализирана методика за начално обучение по конен спорт е разкриването на иновативни методи и средства за съвременното обучение. Иновативен метод на съвременното обучение е виртуалното обучение. Известни са различни технологии, които се използват за обучение с Интернет, чрез прилагане на аудиовизуална техника. Докторантът посочва шест основни вида технологии на преподаване и начина им на използване в електронното обучение: 1) компютърно-базирано обучение; 2) компютърно-подпомагащо обучение; 3) Web-базирано обучение; 4) телеконференция; 5) видеозаписи и 6) видеотелеобучение.

Докторантът е направил обзор на обучението по конен спорт в страната и чужбина. Подробно е анализирал известните литературни източници на български и чуждестранни автори. Установява, че независимо от високото ниво на методическите материали съществуват редица недостатъци, свързани с терминологията, методологическата последователност в представяне на учебния материал и др. На базата на теоретичния анализ авторът извежда работна хипотеза, която е добре дефинирана.

При оценяването на теоретичната част на дисертационния труд определено може да се твърди, че гл. ас. Юри Вълев има задълбочени знания по темата на дисертацията, творчески ги прилага за изграждане на собствена концепция за усъвършенстване на началното обучение по конен спорт чрез създаване на визуализирана методика за обучение и контрол на знанията с прилагане на дигитална техника и мултимедийна презентация.

Положителна оценка заслужава и втората глава на дисертационния труд – „Цел, задачи, методика и организация на изследването”. Правилно са определени целта, задачите, обекта и предмета на изследването. Субектът (контингентът) на изследване са 43 български специалисти по конен спорт (треньори, инструктори и състезатели). Приложена е надеждна методика за изследване от проучване на българската и световната литература по темата на дисертацията. Приложен е нов метод за мултимедийна презентация на информацията чрез продукт „Power Point”. Съдържанието на новата методика от 7 модула е представено от 175 структурни методически единици, онагледени с текстово съдържание и фотоси за презентация с 793 слайда. Съдържанието на модулите включва: 1) Основни познания за коня; 2) Отглеждане на коня; 3) Екипировка в конния спорт; 4) Оседлаване на коня; 5) Начално обучение по ездача; 6) Упражнения за физическа и специализирана подготовка и 7) Контрол на подготовката за начално обучение. Приложен е анкетен метод и експертна оценка за качеството на разработката и ефекта от бъдещото внедряване на мултимедийната технология в учебния процес. Всички подструктури на седемте модула са оценени по пет критерия: 1) Обем на предлаганите знания; 2) Оценка за качеството на предлаганите знания; 3) Оценка за онагледяването на материала; 4) Оценка за необходимостта и актуалността на материала и 5) Комплексна оценка, формирана от обобщените оценки по първите четири критерии. Приложена е 10-степенна скала за оценка с точност до един бал, която дава възможност да се работи и с проценти. Получените резултати са обработени чрез вариационен анализ, а за визуализиране на обобщените резултати е приложен графичен анализ. Създадените методи за мултимедийна презентация, анкетен модел и експертна оценка както и правилната стратегия на изследването са доказателство за формираните умения на докторанта да планира, организира и провежда експериментално изследване.

Висока оценка заслужава да се даде на третата глава – „Резултати и анализ”. Разработена е структурата и съдържанието на визуализираната методика за начално обучение по конен спорт. Структурата на визуализираната методика от седем модула е изградена от 175 методически единици за системни занятия от начално ниво до самостоятелна езда. Съдържанието на визуализираната методика за начално обучение по конен спорт е представено на CD на 22 файла, съдържащи 793 слайда. Извършена е огромна творческа работа, за което докторантът заслужава висока оценка. Висока оценка заслужава методиката за комплексен контрол на началното обучение по конен спорт, включваща контрол на теоретическата, физическата и специализираната подготовка. Теоретичната подготовка се оценява с писмен тест от 23 въпроса, разпределени в пет варианта. Физическата подготовка се оценява посредством три теста – дълбочина на наклона, гладко бягане 30м с „летящ старт” и дълъг скок от място. Специализираната подготовка се оценява за три етапа (нива) на подготовката. На базата на оценките от теоретическата, физическата и специализираната подготовка се оценява комплексната подготовка. Накрая на аналитичната част се прави експертна оценка на визуализираната методика за начално обучение по конен спорт. Гл. ас. Вълев е изработил правилна стратегия за интерпретация на резултатите от изследването, решава задачите, постига целта и доказва работната хипотеза, за което заслужава висока оценка.

Четвъртата глава включва изводите и препоръките, които правилно са формулирани.

По темата на дисертацията са публикувани три материала, на които дисертантът е самостоятелен автор. Авторефератът е изготвен коректно и отразява съдържанието на дисертацията.

Дисертационният труд има определени научни приноси. На базата на литературния обзор е разкрито състоянието на началното обучение по конен спорт и са създадени възможности за усъвършенстването му. За пръв път е разработена детайлна структура за начално обучение по конен спорт, която обхваща необходимите знания и умения, представени в седем учебни модула, включващи 75 единици заглавия, в които рубриките са онагледени с 22 файла, съдържащи 793 слайда. Подбрани, систематизирани, сканирани и приложени са над 1200 фотографии, схеми, скици и чертежи към определените текстове в слайдовете за дигитално

представяне с РС и мултимедия. Съществен принос на дисертацията е разработената за първи път в България система за комплексен контрол на теоретическата, общата физическа и специализирана подготовка, както и комплексна оценка за цялостната подготовка за началното обучение по конен спорт. Обобщената цялостна оценка на методиката от анкетираните специалисти (треньори, инструктори и състезатели) е много висока (94%).

В дисертационния труд са допуснати отделни технически грешки, които не понижават неговото достойнство.

Заключение:

На базата на положителните оценки и безспорните научно-приложни приноси на дисертационния труд на тема „Визуализирана методика за начално обучение по конен спорт” както и високите професионални качества на гл. ас. Юри Вълев да провежда оригинални научни изследвания, предлагам на уважаемото научно жури да му присъди образователната и научна степен „доктор” в професионалното направление 7.6. Спорт.

10.08.2014 г.

гр. София

Рецензент:

/проф. Д. Кайков/